

זכות התורה ולומדיה מוקדשים לטובת נשמת
הרבני הנגיד הנכבד **הרה"ח ר' אריה (לייבל) בהרה"ח ר' יונה רובין ז"ל**

הלימוד היומי:

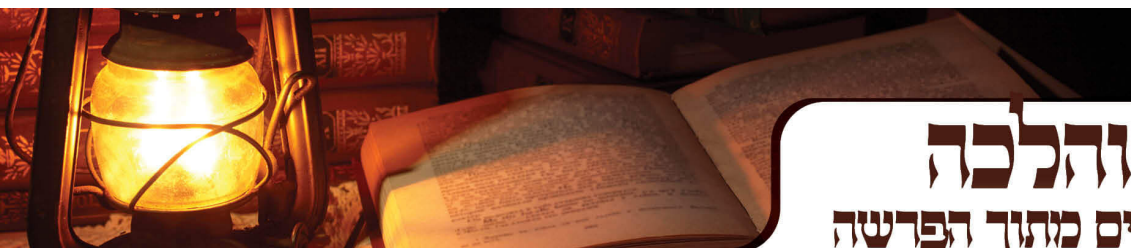
פר' אמור | יום ב | ה' אייר ה'תשפ"ד | פרק כ"א פסוק ט"ז – פרק כ"ב פסוק י"ז

הניוזלטר היומי והפצת התורה לרבבות אלפי ישראל

מוקדשים לעילוי נשמת כ"ק אדמו"ר

רבי בצלאל שמחה מנחם בן-ציון

בן הרה"ק רבי יחיאל יהושע מביאלא זיע"א

תורה והלכה
נושאים הלכתיים מתוך הפרשה

האם יש לנהוג כבוד גם בכהן ילד?

בפרשת השבוע אנו לומדים את מצות (ויקרא כא, ח) – 'וְקִדְּשְׁתֹּהוּ כִּי אֶת לֶחֶם אֱלֹקִיךָ הוּא מִקְרִיב קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָךְ' – היא המצוה לנהוג כבוד ולקדש את הכהנים, וכפי שרש"י מסביר: "נהוג בו קדושה לפתוח ראשון בכל דבר ולברך ראשון בסעודה".

האחרונים חוקרים ודנים: האם גם כשמדובר בכהן קטן – ילד שלא הגיע למצוות – גם צריך לנהוג בו כבוד, או שמא מצוה זו חלה רק על כהנים בוגרים?

עליית כהן לילד?

השאלה נוגעת במקרים רבים, ובעיקר בבית הכנסת שאין שם כהן גדול אלא ילד כהן, האם צריך לתת לו לעלות לתורה בעליית כהן?

המגן אברהם (סימן רפב, ו) מחדש שמצות 'וקדשתו' לא נאמרה על כהן קטן, והוא מבסס חידוש זה על הנאמר כאן בפסוק "כי את לחם אלקיך הוא מקריב", הרי שכל סיבת הכבוד לכהן היא בגלל שהוא עובד בבית המקדש, וקטן אינו ראוי לעבודה. וכן מכריע גם המשנה ברורה שם (סקי"ב) וכותב שהמנהג שלא לתת לכהן קטן לעלות לתורה (אגב כותב המשנה ברורה שהמנהג שלא לתת לשום ילד עליה לתורה).

כמו כהן בעל מום

לעומת זאת רבי עקיבא איגר בהגהותיו חולק על המגן-אברהם, ונימוקו: הרי בספר החינוך (מצוה רס"ט) כתב שיש לנהוג כבוד גם בכהן 'בעל מום', למרות שאינו ראוי לעבודה, ואם כך – גם כהן קטן יש לכבד אף שאינו ראוי לעבודה. וכן כתב גם המנחת חינוך (שם).

אולם בעל 'הר צבי' (זבחים צח, ב) טוען שיש לחלק בין כהן בעל מום, שלכל הפחות מקיים מצוה באכילת קדשים, ובין קטן שאינו מקיים מצוה באכילת קדשים, ולכן אינו נחשב כהן לעניין המצוה לכבדו.

למעשה, כותב הכתב סופר (או"ח סי' ט"ז) שמאחר ומדובר במחלוקת הפוסקים, יש לנקוט בכלל של 'ספיקא דאורייתא לחומרא', ולנהוג כבוד גם בכהן קטן ולא להשתמש בו שלא ברצונו.

איצור התורה
יהלום יומי מתוך הפרשה

וְעַל כָּל נִפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִשְׁמָא (כא, יא)

הכהן גדול אינו נטמא לקרוביו, להורות שאין לו שייכות למשפחתו יותר מאל שאר ישראל, אלא הוא קרוב לכולם שווה בשווה.

(הרה"ק מקאצק זי"ע)

חכמת התורה

אמרות חכמה ופניני שפר מגדולי הדורות על פרשת השבוע

וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ (ויקרא כא, ז)

ישב הגאון רבי אבאל"ה פאסוועלער זצ"ל, בחדר בית הדין בוויילנא, כשלפתע נכנס עגלון יהודי והשוט בידו, ושאל בהתרגשות: 'אני כהן, האם מותר לי לקחת גרושה?' למרבה הפלא השיב רבי אבאל"ה בנחת: 'מותר! מותר!'. לאחר מכן הסביר הרב לנוכחים המשתאים: 'תנוח דעתכם, אין בדעת העגלון להתחתן עם גרושה, אלא לקחת אותה בנסיעה בעגלתו, הוא רק שמע אי פעם שיש איסור לכהן לקחת גרושה, ועל כך בא לשאול בתמימותו...

זאת התורה ביאורי מושגים ומונחים בתורה

טבול יום

לאחר שהטמא טבל במקווה מותר הוא מיד באכילת מעשר שני, אך עדיין אסור הוא באכילת תרומה וקדשים – עד שיעריב שמשו' – שהשמש תשקע או יצאו הכוכבים. חלק מהטמאים, הזקוקים להקרבת קרבן, אסורים באכילת קדשים עד למחרת כשיביאו את הקרבן.

תורה ברורה סיכום הנושאים הנלמדים היום בחומש ורש"י

הנושא היומי בפרשה:

בעל מום הפסול לכהונה • טמא לא יאכל תרומה וקדשים • ישראל שאכל תרומה:

כהן בעל מום:

כהן שיש בו מום בגופו, אין ראוי שיעבוד עבודה במקדש, ולכן הוא פסול מהעבודה, בין במזבח החיצון ובין להזות הזאת על הפרוכת. ואם עבד - עבודתו פסולה ומחוללת.

לאחר שהמום עבר מהגוף, חוזר הכהן וכשר לעבודה.

עם זאת, כהן בעל מום מותר באכילת קרבנות, לא רק קדשי קדשים (שמצינו שמה שהיה זר אכל אותם בימי המילואים), אלא אפילו קדשים קלים.

רשימת מומים:

אף שכל המומים פוסלים את הכהן, הפסוק מפרט לדוגמא רשימת מומים: **א.** עיוור. **ב.** פיסח – צולע. **ג.** חרום – שהאף שלו שקוע בין העיניים. **ד.** שרוע – שאחד מאבריו גדול מחברו, כגון עין אחת גדולה, או רגל אחת ארוכה. **ה.** שבר רגל. **ו.** שבר יד. **ז.** גיבן – גבות עיניו ארוכות. **ח.** דק – קרום דק על העיניים. **ט.** תבלול – חוט הדומה לחלזון המבלבל את הראייה, על ידי שהוא יוצא מהחלק הלבן של העין, חוצה את העיגול השחור ומגיע עד לעיגול הפנימי. **י.** גרב – שחין יבש בפנים ובחוץ (במקום אחר כשהוא סמוך לחרס, הכוונה בגרב הוא ליבש בחוץ ולח בחוץ). **יא.** ילפת – שחין מסוג חזזית מצרית, יבש בפנים ולח בחוץ. המלפפת והולכת עד יום המיתה. **יב.** מרוח אשך.

קדשים ותרומה בטומאה:

כהן אסור באכילת תרומה וקדשים, אפילו קרבן שהביא הכהן בעצמו, כאשר הכהן נטמא באחת הטומאות הבאות: **א.** מצורע. **ב.** זב. **ג.** הנוגע במת כשיעור כזית. **ד.** הנוגע באיש טמא מת. **ה.** הנוגע בזב וזבה נדה ויולדת. **ו.** הנוגע בשרץ כשיעור כעדשה. **ז.** היוצא ממנו שכבת זרע. **ח.** אכל נבלת עוף טהור, שאינה מטמא במגע ומשא אלא באכילה (ולא עוף טמא שאין במינו טריפה).

האזהרה: בית דין חייבים להזהיר את הכהנים שלא יאכלו תרומה וקדשים בטומאה. (אולם אין הפסוק מדבר כאן על אדם טהור האוכל קרבן טמא).

העונש: כהן שעבר ואכל קדשים כשהוא טמא נענש עונש כרת, כשהוא נכרת לחלוטין מכל מקום. ואילו האוכל תרומה כשהוא טמא, עונשו מיתה בידי שמים.

תנאי: האיסור לאכול קדשים בטומאת הגוף, חל רק בתנאי שכבר הקריבו מהקרבן את האימורים המתירים אותו.

ההיתר: כהן שנטמא וטבל במקוה, והמתין עד ביאת השמש, מותר באכילת תרומה. אולם אם הוא טמא שזקוק להבאת קרבנות מותר באכילת קדשים רק למחרת לאחר הבאת הקרבן.

אונן: כהן אונן מותר באכילת תרומה.

עבד עברי וכנעני:

עבד כנעני של כהן מותר באכילת תרומה, כי כספו הוא וגפו קנוי לכהן, וכן הבנים שנולדו לשפחתו של הכהן מותרים באכילת תרומה. אולם עבד עברי, אפילו נרצע שקנוי עד היובל, אסור באכילת תרומה, כי אין גופו קנוי לכהן.

אשת כהן ובת כהן:

אשת כהן נחשב כקניין כספו ולפיכך מותרת היא באכילת תרומה אף אם היא בת ישראל.

לעומת זאת, בת כהן שנישאה לישראל, אסורה באכילת תרומה, אולם אם התגרשה או התאלמנה מבעלה והיא חוזרת לבית אביה, מותרת באכילת תרומה רק בתנאי שאין לה בנים, אבל אם יש לה בנים אסורה באכילת תרומה כל זמן שהשנים בחיים.

זר בתרומה:

איש זר שאינו כהן אסור באכילת תרומה, ואם יאכל הרי הוא מטעין ומעמיס על עצמו עוון אשמה. ואם אכל בשוגג עליו לשלם לכהן פירות חולין (ולא מעות) והן הופכות להיות תרומה, בנוסף עליו להוסיף עוד חומש.

מספר לחיוג מארה"ב: 151-8988-1351
מספר לחיוג מאנגליה: 443-3061-30131

מבחנים | שיעורים במגוון שפות
וסגנונות | חידות | הגרלות | ידיעות
ועדכונים | אזור אישי | ועוד

02.500.20.18

קו 'קול התורה' – שמעו ותחי נפשכם!

